

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව - 2021

---

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාවේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතියටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සභාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සභාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සභාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සභාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්වයන්ගෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සභාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සභාවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය -----	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 අනුව දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ අයිතමයක් ප්‍රත්‍යාගණනය කරන විටක එම වත්කම අයත් වන දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ පන්තිය මුළුමනින්ම ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු වුවත්, සභාව විසින් ඊට පටහැනිව සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වූ පිරිවැය රු. 20,107,066 ක් වූ තෝරාගත් වත්කම් පමණක් ප්‍රත්‍යාගණනය කර රු. 4,342,620 ක ප්‍රත්‍යාගණන ලාභයක් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	නියමන සභාව ආරම්භයේ සිටම එනම් 2015 වසරේ සිට ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස මේ දක්වා මුළුමනින්ම ක්ෂය වූ වත්කම් පමණක් වසරක් පාසා ප්‍රත්‍යාගණනය සිදු කර ඇත. ඉදිරි ගිණුම් වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 අනුව භාණ්ඩ වෙන්කොට හඳුනාගෙන අවශ්‍ය පරිදි ක්‍රියා පටිපාටියක් පිළියෙළ කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන ඉදිරි වර්ෂයේ සිට වඩා ක්‍රමවත්ව කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 ප්‍රකාරව දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමේදී වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම් ඇස්තමේන්තු කිරීමට ස්වාධීන	මෙම අයිතමයන් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමේදී 2021 වර්ෂයට අදාළ අයිතම 2021 දී සභාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මගින් පත් කරන ලද ප්‍රත්‍යාගණන කමිටුවක් විසින් මෙම කාර්යය ඉටු කර ඇත. ඒ සඳහා පහත	- එම -

තක්සේරුකරුවෙක් යොදාගත්තේද, ව්‍යවහාර කළ ක්‍රම සහ වැදගත් උපකල්පනයන් සහ වත්කම් වල සාධාරණ වටිනාකම් සෘජුව සක්‍රීය වෙළඳපොලක නිරීක්ෂණය කළ හැකි මිල ගණන්වලට යොමු කර හෝ මෑත කාලයේ සිදු වූ වෙළඳපොල ගනුදෙනුවලට හෝ වෙනත් තක්සේරු ශිල්ප ක්‍රම භාවිතා කර තීරණය කරන ලද්දේ කොතෙක් දුරට ද යන්න හෙලිදරව් කළ යුතුය. එසේ වුවද, සභාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී තිබුණු පිරිවැය රු.13,207,957 ක් වූ විද්‍යාත්මක උපකරණ අයිතම 50 ක්, රු. 622,800 ක් වූ ඩෙස්ක්ටොප් පරිගණක 6 ක් සහ රු. 112,500 ක් වූ ලැප්ටොප් පරිගණකයක් පිළිවෙලින් රු.414,425 ක්, රු. 14,160 ක් සහ රු. 2,870 ක් ලෙස ප්‍රත්‍යාගණනය කර තිබූ අතර, මෙසේ ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමේදී උක්ත ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි. එසේම, ස්වාධීන තක්සේරුකරුවෙකු තක්සේරු මණ්ඩලය සඳහා පත් කර නොතිබීම හේතුවෙන් ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම් සම්බන්ධයෙන් ද විගණනයේදී සැඟිමකට පත් විය නොහැකි විය.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 අනුව වත්කමක් භාවිතයට ගත හැකි තත්ත්වයට පත් වූ පසු ස්ථාවර වත්කම් ලෙස හඳුනාගත යුතු වුවත්, 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට භාවිතයට ගත හැකි තත්ත්වයට පත් වී නොතිබුණු විද්‍යාත්මක උපකරණයක් ආනයනය සඳහා ගෙවා තිබුණු රු. 1,613,206 ක් ස්ථාවර වත්කම් ලෙස ගිණුම් ගත කර ඒ සඳහා රු. 2,210 ක ක්ෂය ප්‍රතිපාදනයක් ද සිදු කර තිබුණි.

නිර්ණායක කමිටුව විසින් පරිශීලනය කර ඇත.

1. භාණ්ඩ වල වර්තමාන වෙළඳපොල අගය හා භාණ්ඩ මිලදී ගත් අගය හා සැසඳීම.
2. මෙම භාණ්ඩ ක්ෂයවීමේ ප්‍රතිශතය මත 2020 තෙක් ක්ෂයවීම ගණන් කිරීම.
3. එම ක්ෂය අගය ආසන්න ඉහල අගයට ගෙන අදාල පරිදි ප්‍රත්‍යාගණනය කර ඇත. ඔබ විසින් පෙන්වා ඇති පරිදි වර්තමාන වෙළඳපොල තත්ත්වය සම්බන්ධවද සැලකිලිමත් වී ඇත. තවද මෙම වර්ෂයන් වලදී මෙම අයිතම වල වෙළඳපොල අගය ඉතා අඩු මට්ටමක තිබූ අතර භාණ්ඩයේ තත්ත්වය, ආයු කාලය හා නිෂ්පාදිත වර්ෂය අනුව මෙම ප්‍රත්‍යාගණනය සිදු කර ඇත. එබැවින් ඔබ විසින් පෙන්වා ඇති මෑත කාලයේ සිදුවූ සත්‍ය වෙළඳපොළ ගනුදෙනු වටිනාකම අධික වුවත් අදාළ ගිණුම් වර්ෂයන්වල අගය වැඩිවී නැත. එබැවින් මෑත කාලීන වැඩිවීම් මේ සඳහා යොදාගත නොහැකි බවත් පෙන්වා දෙමි. එමෙන්ම බාහිර පුද්ගලයෙකුගේ සේවය තක්සේරු මණ්ඩලයට ලබාගැනීමට අප දැනට වර්ෂ 03 ට පෙර උත්සහ කළ ද තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ සුදුසු පුද්ගලයෙකු සොයා ගැනීම දුෂ්කර විය. තවද මෙම උපකරණ බොහොමයක් විද්‍යාත්මක උපකරණ බැවින් මේවා ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමට දැනුමැති සුදුසු පුද්ගලයින් සොයා ගැනීම ඉතා දුෂ්කර වේ. නමුත් ඔබ විසින් උපදෙස් දී ඇති පරිදි සුදුසු පුද්ගලයෙකු පිටතින් සොයාගෙන නැවත වරක් මෙම උපකරණ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 හි විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගෙන නැවත ඉදිරි වර්ෂයේදී ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 ට අදාළව ඉදිරි ගිණුම් වර්ෂයේදී එයට අදාළ නිසි ගිණුම්කරණ ක්‍රමවේදය අනුගමනය කිරීමට සැලසුම් කර ඇති බව දන්වා සිටිමි.

- එම -

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 අනුව දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ අයිතමයක ධාරණ අගය විකුණා බැහැර කිරීමේදී හෝ, එය පාවිච්චි කිරීමෙන් හෝ බැහැර කිරීමෙන් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ හෝ සේවා ශක්‍යතා කිසිවක් අපේක්ෂා නොකරන විට පමණක් පොත්වලින් ඉවත් කළ හැකි වුවත්, ඊට පටහැනිව ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩයක් ලෙස භාවිතා කිරීමට තීරණය කර තිබුණු පිරිවැය රු. 2,014,303 ක් වූ විද්‍යාත්මක උපකරණයක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයෙන් ඉවත්කර තිබුණි. ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ ලෙස භාවිතා කළ හැකි විද්‍යාත්මක උපකරණ 9 ක් පූර්ව වර්ෂවලදී එලෙස ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයෙන් ඉවත්කර තිබුණි. ඊට අමතරව, සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී තිබුණු පිරිවැය රු. 1,117,183 ක් වූ විද්‍යාත්මක උපකරණ අයිතම 4 ක් ද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයෙන් ඉවත් කර තිබුණු නමුදු ඒවා ඉවත් කිරීමේ පදනම හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

මෙහි ඇති සියළුම උපකරණ සම්බන්ධව ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම වෙනුවෙන් 2021.08.06 දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර ඒ හා ඉදිරිපත් කර ඇති ඇමුණුම 01 හි සඳහන් භාණ්ඩ හා වාහන සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග ද පැහැදිලිව දක්වා ඇත. ඒ අනුව ඉහත සඳහන් භාණ්ඩවල අගය ශුන්‍ය වී ඇති බැවින් මේවා ඉවත් කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉහත ඇමුණුමෙහි සඳහන් කර තිබුණි. එම ඇමුණුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී. එබැවින් 2017 දී කරන ලද භාණ්ඩ සමීක්ෂණයේදී මෙම භාණ්ඩ පාවිච්චි කළ නොහැකි භාණ්ඩ ලෙස සොයාගත් බැවින් මෙම භාණ්ඩවල අගය ශුන්‍ය වූ පසු ඉන්වෙන්ට්‍රි පොත් වලින් ඉවත් කරන ලදී. තවද මෙම භාණ්ඩ සඳහා වටිනාකමක් දිය නොහැකි බැවින් මේවා තවදුරටත් ඉන්වෙන්ට්‍රියේ තබා ගැනීම පලක් නොවන බව නියාමන සභාවේ මතය වේ. එබැවින් ප්‍රදර්ශන කාර්ය සඳහා වෙන්වූ එම භාණ්ඩ වෙනුවෙන් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් ඉදිරි වර්ෂයේ සිට පවත්වා ගෙන යාමට කටයුතු කරන බව ද දන්වා සිටිමි.

- එම -

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 අනුව වත්කම් සඳහා භාවිතා කරන ක්ෂය ක්‍රමය අඩුම තරමින් සෑම වාර්ෂික වාර්තාකරණ දිනයේදී වත් සමාලෝචනය කළ යුතු අතර, වත්කමේ අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ හෝ සේවා ශක්‍යතා පරිභෝජනය කිරීමේ අපේක්ෂිත රටාවේ සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුව පැවතියේ නම් එම වෙනස් වූ රටාව නිරූපනය වන ලෙසට ක්‍රමය වෙනස් කර එම වෙනස්කම් ගිණුම්කරණ ඇස්තමිත්තු වෙනසක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවත් සභාව විසින් එපරිදි කටයුතු කර නොතිබුණි.

නියාමන සභාව ආරම්භයේ සිටම මේ දක්වා සරල මාර්ග ක්ෂය ක්‍රමය යටතේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත අදාළ ක්ෂය ප්‍රතිශතයන්ට අනුව වත්කම් ක්ෂය කරනු ලබයි. ඒ පිළිබඳව ගිණුම් වල සටහන් යටතේ දක්වා ඇත. එසේම මේ දක්වා සභාවේ ක්ෂය ක්‍රමය සමාලෝචනය කර වෙනස් කිරීමට පරිභෝජනය කිරීමේ අපේක්ෂිත රටාවෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදු වී නොමැති බැවින් ක්ෂය ප්‍රතිශතය වෙනස් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් මතු නොවීය. නමුත් ඉදිරි වර්ෂයේ සිට භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව අනුව භාණ්ඩයේ තත්වය තක්සේරු කිරීමෙන් පසු ක්ෂය ක්‍රමය වෙනස් කර ක්ෂය කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

- එම -

(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සභාව වෙත ලැබී තිබූ රු. 6,278,200 ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක

ඉදිරි ගිණුම් වර්ෂය තුළදී ඔබගේ මහ පෙත්වීම අනුව ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන වර්ෂයේ ආදායමක් ලෙස ගිණුම් ගත කිරීමට කටයුතු

- එම -

11 ප්‍රකාරව වර්ෂයේ ආදායමක් ලෙස හඳුනාගෙන ගිණුම් වල ගැලපීමට කටයුතු නොතිබුණි.

කරන බව දන්වනු කැමැත්තෙමි.

(උ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 20 ප්‍රකාරව අස්පාශ්‍ය වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු පිරිවැය රු. 708,958 ක පරිගණක මෘදුකාංග ස්පාශ්‍ය වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

ඔබ විසින් පෙන්වා දී ඇති පරිගණක මෘදුකාංග පැකේජ සඳහා වන පිරිවැය අප විසින් 2015 වසරේ සිට කාර්යාලීය පරිගණක (ස්පාශ්‍ය වත්කම්) යටතේ ගිණුම් ගත කර ඇත. එහෙත් විගණනයේදී පෙන්වා දී ඇති පරිදි එම පිරිවැය පරිගණක මෘදුකාංග (අස්පාශ්‍ය වත්කම්) යටතේ ගිණුම් ගත කිරීමට ඉදිරි වර්ෂයේ සිට කටයුතු කරමි.

- එම -

1.6 නීතිරීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2014 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 14(1) වගන්තිය	විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන න්‍යෂ්ටික විද්‍යා හා තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ හෝ විකිරණ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණයන් තිදෙනෙක් සහ සභාවේ අරමුණු හා සම්බන්ධ හෝ ඊට අදාළ නෛතික කරුණු විෂයෙහි පළපුරුදු ඇති තැනැත්තෙක් සහ පරිසර විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් නම් කරන එම අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙක් වශයෙන් සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සභාව සමන්විත යුතු විය. එහෙත් න්‍යෂ්ටික විද්‍යා සහ තාක්ෂණ හෝ විකිරණ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සුදුසුකම් සහ පළපුරුද්ද සහිත පුද්ගලයින් සභාවට පත්කර නොතිබුණු අතර සාමාජිකයන් හතර දෙනෙක් පමණක් පත්කර තිබුණි.	2014 අංක 40 දරන පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 14(1) වගන්තිය අනුව නියාමන සභාවට සාමාජිකයින් පත්කරනු ලබන්නේ විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසිනි. මේ සම්බන්ධව කරනු ලබන පත්වීම් වලට කිසිදු නිර්දේශයක් ලබා දීමට පනතේ ප්‍රතිපාදන නියාමන සභාව වෙත ලබා දී නොමැත. මේ සම්බන්ධව අමාත්‍යාංශයෙන් හෝ අමාත්‍යවරයාගෙන් විමසීමට ද පනතේ ප්‍රතිපාදන දක්වා නොමැත. දැනට පුරප්පාඩුව පවතින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයා සඳහා පත් කිරීමක් කරන ලෙස අප ආයතනය අමාත්‍යාංශයේදී මෑතකදී පැවති ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීමේදී ද සිහිපත් කරන ලදී.	පනත ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය පවත්වාගත යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි	සභාවේ නිලධාරීන් පස් දෙනෙකු සහනදායී පදනම මත මෝටර් රථ බලපත්‍ර හිමිකම් ලැබීමට නියමිත දිනට ආසන්න වශයෙන්	අමාත්‍යාංශ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීමේදී හා ආයතනයේ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීමේදී මේ සම්බන්ධව සාකච්ඡා කළ	මුදල් රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

සංග්‍රහය
මුදල් රෙගුලාසි
128(1)(ඡ)

වසර 01ක් 06 ක් අතර කාලයකට පෙර පළමු බලපත්‍රය ලබා ගෙන තිබූ බව පසුගිය වර්ෂ දෙකක විගණන වාර්තාවලින් පෙන්වා දී තිබුණි. එහෙත්, ආයතනයේ ගණන්දීමේ නිලධාරියා විසින් මුදල් රෙගුලාසි 128(1)(ඡ) ප්‍රකාරව එය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

අතර මෙහිදී අධිකරණය විසින් දී ඇති තීරණය හා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ පැහැදිලි කිරීම් මත කටයුතු කිරීමට තීරණය විය. මීට අමතරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේදී මේ සම්බන්ධව නැවත සාකච්ඡා නොකරන බවට ද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කර ඇත. එම ඉහල නියෝගයට බාහිරව කටයුතු කිරීමට නියාමන සභාව වෙත හැකියාවක් නොමැති බව ද කරුණාවෙන් දන්වා සිටිමි.

(ඇ) 2017 දෙසැම්බර් 21 දිනැති අංක 02/2017 දරන වත්කම් කළමනාකරණ වක්‍රලේඛය

රජයේ සෑම ආයතනයක් විසින්ම භාවිතා කරන රජයට අයත් සෑම වාහනයක් ම එම ආයතනය නමින් ම ලියාපදිංචි කර තිබිය යුතු බව හා වෙනත් ආයතන සතු වත්කම් භාවිතා කරන්නේ නම් විධිමත් අයුරින් පවරා ගත යුතු බව අවධාරණය කර ඇත. නියාමන සභාව විසින් විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය සතු අංක JZ - 6200 දරන ප්‍රාඨමි රථය 2020 ජුනි 16 වන දින සිට භාවිතා කරමින් පැවති අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම රථයේ අළුත්වැඩියා, නඩත්තු හා සේවා කිරීම් කටයුතු සඳහා රු. 2,144,396 ක් වැය කොට තිබුණි. එසේ වුවද, ද මෙම රථය මේ වන තෙක් නියාමන සභාව වෙත විධිමත්ව පවරාගෙන නොතිබුණි.

විදුලිබල අමාත්‍යාංශය විසින් නියාමන සභාව වෙත භාරදී ඇති මෙම රථයේ අයිතිය පවරාදීම පිළිබඳව කටයුතු කිරීමට රථයට අදාළ වූ අධිකරණ තීන්දුව ලැබීමෙන් පසු සිදුකළ යුතුව ඇත. ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී ලෙස අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමා විසින් නිසි පරිදි ලිඛිතව රථය නඩත්තු කර භාවිතා කිරීමට නියාමන සභාවට අනුමැතිය ලබා දී ඇත. එමෙන්ම මෙම රථය මහනුවර මහ අධිකරණයේ ඇති නඩුවකට අදාළ බැවින් එය නියාමන සභාව නමින් පවරා දීමට කල් ගත විය. එබැවින් උසාවියේ නඩු තීන්දුව අමාත්‍යාංශය වෙත ලැබෙනතෙක් පැවරීම් කිරීම ප්‍රමාද වී ඇත. මේ සම්බන්ධව ඉක්මණින් කටයුතු කර අප වෙත වාහනය පවරා ගැනීමට අදාළ අනුමැතිය ලබා දෙන ලෙස අමාත්‍යාංශයේ මෙම විෂය භාර අතිරේක ලේකම්තුමාගෙන් ඉල්ලා සිටින ලදී.

වක්‍රලේඛ විධි විධානවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය
2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 9,412,059 අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු.4,752,640 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 14,164,699 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. පුනරාවර්තන භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන රු.17,234,450 කින් වැඩි වීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2014 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 10(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකාව විසින් අනුකූලතාවය දැක්විය යුතු යැයි නියමිත න්‍යෂ්ටික බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයට අදාළව ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිත සහ බැඳීම්වලට අනුකූලතාවය දක්වන බව තහවුරු කිරීම සභාවේ අරමුණක් වුවත්, ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතවල නියමයන් ලංකාවට සුදුසු පරිදි යොදාගෙන රීති සකස් කර පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>පනතේ 10 වන වගන්තියේ දක්වා ඇත්තේ පනතේ අරමුණු වන අතර අරමුණු සඳහා වෙනම නෛතික රාමු සකස් කිරීමක් කළ නොහැකි අතර එම නෛතික රාමුව අරමුණු වලට අදාළව පනතේ වෙනත් වගන්තිවල ඇතුළත් කර ඇත. පනතේ ඔබ විසින් දක්වා ඇති 10(ඇ) වගන්තියෙහි අනුකූලතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා පනතේ 12(ඉ) වගන්තිය යටතේ මෙම අරමුණ තහවුරු කිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා දී ඇත. මෙම ප්‍රතිපාදන අනුව දැනට ශ්‍රී ලංකාව අනුකූලතාවය දැක්විය යුතු ප්‍රමිති සහ බැඳීම් තහවුරු කිරීමට කටයුතු කර ඇත.</p>	<p>අන්තර්ජාතික ප්‍රමිත සහ බැඳීම් ලංකාව තුළ නෛතික වශයෙන් බලාත්මක කළ හැකි පරිදි අවශ්‍ය වන රීති සකස් කර පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.</p>
<p>(ආ) පනතේ 11(ඊ) වගන්තිය ප්‍රකාරව අයතීකාර විකිරණයෙන් ආරක්ෂා වීම ප්‍රභවයන් සහ වෙනත් විකිරණශීලී ද්‍රව්‍යයන් පිළිබඳ ප්‍රවේසම සහ සුරක්ෂිතතාවය සහ විකිරණශීලී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සහ ක්‍රමෝපායක් සකස් කිරීම ගැන අමාත්‍යවරයාට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සභාවේ කාර්යයක් වුවත් මෙතෙක් එම කටයුතු අවසන් කර නොතිබුණි.</p>	<p>පනතේ 11(ඊ) වගන්තිය ප්‍රකාරව විකිරණශීලී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් වන ජාතික ප්‍රතිපත්තිය දැනමත් කෙටුම්පත් කර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතියද ලැබී ඇත. දැන් එයට පාර්ශවකරුවන්ගේ (stakeholders) අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය බැවින් ඊට අදාළ කටයුතු කිරීම සහ අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට මෙම කෙටුම්පත අමාත්‍යාංශය වෙත යැවීමට දැනටමත් කටයුතු සුදානම් කර ඇත. එසේම මීට අමතරව විකිරණ ප්‍රවේශම සහ සුරක්ෂිතතාවය සම්බන්ධව ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් හා ක්‍රමෝපායන් පිළිබඳව කෙටුම්පත් සකස් කිරීමට දැනටමත් මූලික සැලසුම් සිදු කර ඇති අතර ඉදිරියේදී අන්තර්ජාතික පරමාණුක බලශක්ති ඒජන්සියේ තාක්ෂණික සහයෝගය මත ඒවා සමාලෝචනය කර අදාළ අනුමැතීන් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන බව ද කාරුණිකව දන්වා සිටිමි.</p>	<p>සභාව පිහිටුවීමේ අරමුණු ඉටුකරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන පනතේ දක්වා ඇති කාර්යයන් කඩිනමින් ඉටුකිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) පනතේ 18 වගන්තිය ප්‍රකාරව සභාව විසින් මණ්ඩලයද ඇතුළුව සියළු තැනැත්තන් විසින් සිදුකරන අයතීකාරක විකිරණ සම්බන්ධිත ක්‍රියා පිළිවෙත් (Practices) බලපත්‍ර ලබා දී</p>	<p>2014 අංක 40 දරන පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 3(ඇ) වගන්තිය අනුව සහ 5(ඇ) හා 5(ඉ) යන වගන්ති අනුව න්‍යෂ්ටික යොදා ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් නියාමන අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම පිණිස විකිරණ ආරක්ෂාව වන සේවා සැපයීම සඳහා පරමාණුක බලශක්ති</p>	<p>මණ්ඩලය සිදුකරන විකිරණ සම්බන්ධ සේවාවන් ඇතුළු අයතීකාරක විකිරණ</p>

නියාමනය කළ යුතු වුවත්, සභාව විසින් අයතීකාරක විකිරණ භාවිතා වන ස්ථාන සඳහා පමණක් බලපත්‍ර ලබා දී නියාමනය කරමින් පැවතුණි. ඒ අනුව මණ්ඩලය විසින් සපයන විකිරණශීලීතා මට්ටම් මිනුම් කිරීම, විකිරණ මිනුම් උපකරණ ක්‍රමාංකන සේවය, මාත්‍රාමිතික සේවය සහ වැඩබිම් අධීක්ෂණ සේවා වැනි සේවාවන් සභාව විසින් නියාමනය කර නොතිබුණි. මේ සඳහා පනතේ 12(ඔ) වගන්තිය ප්‍රකාරව නියාමන සභාව විසින් විකිරණ මිනුම් සහ විකිරණ මිනුම් උපකරණවල ක්‍රමාංකනය පිළිබඳ සහතික නිකුත් කිරීමට සම්බන්ධිත ආයතන හෝ පුද්ගලයන් වෙත අනුමැතිය ප්‍රදානය කිරීම පිණිස කාර්ය පටිපාටි සහ යාන්ත්‍රණ ඇති කළ යුතු වුවත් එවැනි කාර්ය පටිපාටි සහ යාන්ත්‍රණයක් මෙතෙක් කෙටුම්පත් කර හෝ නොතිබුණි. අන්තර්ජාතික පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය විසින් ප්‍රකාශිත වෘත්තීය විකිරණ ආරක්ෂණය පිළිබඳ ඇගයීම් වාර්තාවේ (ORPAS mission report) නිර්දේශයක් වශයෙන් සභාව විසින් මණ්ඩලය වෙත ක්‍රමාංකන සේවා ඇතුළු තාක්ෂණික සේවා සැපයීමට අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබාදිය යුතු බව පැහැදිලිව දක්වා තිබුණි.

(ඇ) පනතේ 49 වගන්තිය ප්‍රකාරව න්‍යෂ්ටික ද්‍රව්‍ය, උපකරණ සහ තාක්ෂණයන් ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කිරීම මෙම පනත යටතේ පාලනයට යටත්වන අතර එම ද්‍රව්‍ය, උපකරණ සහ තාක්ෂණයන් පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර බැඳීම් සහ එකඟවීම්වලට අනුකූලව

මණ්ඩලයට කටයුතු කල හැක. ඒ සඳහා විශේෂ අනුමැතියක් ලබා දීම අවශ්‍ය නොවේ. තවද පනතේ 18 වන වගන්තියට අනුව නියාමන සභාව බලපත්‍ර ලබා දෙනු ලබන්නේ අයතීකාරණ විකිරණ භාවිතය වන ස්ථාන සඳහා වන අතර සේවා සැපයුම් වෙනුවෙන් බලපත්‍ර ලබා දීමක් සිදු කරනු නොලබයි. ඒ අනුව මණ්ඩලය මගින් සිදු කරන සේවා සඳහා බලපත්‍ර ලබා දීමක් සිදු නොකරන අතර මණ්ඩලයේ විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය භාවිතය හා ලභ තබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් නියාමන සභාව මගින් බලපත්‍ර ලබා දී නියාමනයට යටත් කර ඇත. එබැවින් ඉහත කාර්යයන් ඉටු කිරීමට නියාමන සභාවේ අනුමැතියක් පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයට ලබා දීම අවශ්‍ය නොවන අතර පනතේ 12(ඔ) වගන්තිය ප්‍රකාරව වෙනත් විකිරණ ආරක්ෂණ සේවා සැපයුම්කරුවන් ඇතිවිට භාවිතයට ගැනීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ඉදිරියේදී සාදනු ලැබේ.

මෙම පනතේ පාලිත අයිතමයින් ලෙස හඳුන්වනු ලබන්නේ අතිරේක ප්‍රොටෝකෝලයේ සඳහන් පාලිත අයිතමයන් වේ. අතිරේක ප්‍රොටෝකෝලය මේ වනතෙක් ශ්‍රී ලංකාව අත්සන් තබා නොමැති අතර එය අත්සන් තැබීම ශ්‍රී ලංකාවට වාසිදායක නොවේ. මෙම ප්‍රොටෝකෝලය අත්සන් කිරීමට ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති ඒජන්සිය ඇතුළු සමහර රටවල් අප රටට ඉල්ලීම කල ද මෙම ප්‍රොටෝකෝලය අත්සන් කිරීම

සම්බන්ධිත සියළු ක්‍රියා පිළිවෙත් නියාමනය කළ හැකි පරිදි පනතින් ලබා දී ඇති බලතල ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

පනතේ වගන්තිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

ආරක්ෂණ ගිවිසුම් යටතේ වූ බැඳීම් ඇතුළුව සභාව විසින් පිළියෙල කරනු ලැබිය යුතුය. තවද, එසේ පිළියෙල කරන ලද ලැයිස්තුවට ප්‍රමාණවත් ප්‍රසිද්ධියක් සභාව තීරණය කරන ආකාරයට සභාව විසින් දෙනු ලැබිය යුතු අතර එම ලැයිස්තුව ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළ යුතුය. එසේ වුවද, පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව මෙතෙක් ඊට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි. ශ්‍රී ලංකාව විසින් 2018 වර්ෂයේ අතිරේක ප්‍රධානියා සඳහා අනුමැතිය ලබා දී ඇති බව අන්තර්ජාතික පරමාණුක බලශක්ති නියෝජිතයන්ගේ සිය වෙබ් පිටුවේ දක්වා තිබුණද එම කටයුතුවල ප්‍රගතිය සම්බන්ධව සභාව විසින් පසුවිපරම් කර නොතිබුණි.

තුළින් රටේ ආර්ථිකයට හා ස්වාධීනතාවට අනවශ්‍ය බරක් දැරීමට සිදු වේ. එබැවින් මෙම ප්‍රොටෝකෝලය අත්සන් තැබීම කඩිනම් කිරීමට ඉල්ලා සිටීමට නියාමන සභාවට අවශ්‍යතාවයක් නොමැත. එබැවින් පාලිත අයිතමයන් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීම මෙම අතිරේක ප්‍රොටෝකෝලයට යම් දවසක තීරණයක් ගෙන අත්සන් කරන තෙක් අවශ්‍ය නොවේ. මෙම කරුණු ප්‍රසිද්ධ කිරීම සුදුසු නොවන බව දැනුම් දෙමි.

(ඉ) පනතේ 69 වගන්තිය ප්‍රකාරව අයනීකාරක ද්‍රව්‍ය උපද්දන කැණීම් හා පිරිසැකසුම් මෙහෙයුම්වලට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වන සියලු පුද්ගලයන් විසින් අනුකූලතාවය දැක්විය යුතු කම්කරුවන්, මහජනයා සහ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ අවශ්‍යතා සභාව විසින් තත්කාර්ය සඳහා සාදනු ලබන රීති මගින් පැනවිය යුතු වුවත්, එවැනි රීති කිසිවක් කෙටුම්පත් කර හෝ නොතිබුණි. තවද, 1999 අංක 1 දරණ පරමාණුක ශක්ති ආරක්ෂණ රෙගුලාසිවල අයනීකරණ විකිරණ ආරක්ෂණය පිළිබඳ රෙගුලාසිවල 4 වගන්තිය ප්‍රකාරව විකිරණශීලී නිධි කැනීම, ඇඹරීම සහ පිරිසැකසුම සඳහා සභාවේ පූර්ව අවසරය ගත යුතු වේ. නමුත් සභාව විසින් එවැනි ස්ථාන සඳහා බලපත්‍ර ලබාදීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන්

2014 අංක 40 දරන පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 69 වගන්තියේ ඇති කරුණු සම්බන්ධව රීතියක් සකස් කළ යුතු වුවත් දැනට ලංකාවේ මෙවැනි ක්‍රියාකාරකම් ඉතා සීමිත බැවින් එවැනි රීතියක් සෑදීම ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස හඳුනාගෙන නොමැත. එහෙත් මෙවැනි කටයුතු සිදු කරන ස්ථාන වල පරිසරය, මහජනතාව සහ සේවකයන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා අයනීකරණ ආරක්ෂණ රෙගුලාසි වල ප්‍රතිපාදන යොදා ගෙන අවශ්‍ය ආරක්ෂාව සලසා ඇත. මෙවැනි ස්වභාවික විකිරණශීලී ක්‍රියාකාරකම් ස්ථාන සඳහා බලපත්‍ර ලබා දීමක් පනත අනුව සිදු නොවන බැවින් බලපත්‍ර ආදායම් අහිමි වීමක් සිදු වී නොමැත. එහෙත් අවශ්‍යතාවය මත එවැනි ස්ථාන නියාමන සභාව මගින් පරීක්ෂා කිරීමේදී පරීක්ෂා ගාස්තු අය කරන බැවින් එමගින් ආදායමක් උපයා ඇත. දැනට මෙවැනි ස්ථාන ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇත්තේ දෙකක් පමණි. මෙවැනි රීති සෑදීම සඳහා අප ආයතනය තුළ මෙම ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධව දැනුමැති පුද්ගලයින් නොමැති බැවින් ඉදිරියේදී පවතින ව්‍යාපෘතියක් මගින් ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති ඒජන්සියේ විශේෂඥ සහය ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීමට බලාපොරොත්තු

පනතේ වගන්තිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

බලපත්‍ර ගාස්තු, පරීක්ෂණ ගාස්තු සහ විකිරණ මට්ටම් පරීක්ෂාව තුළින් රජයට ලැබිය හැකි ආදායම් අහිමි වීම මෙන්ම පරිසරයේ, මහජනයාගේ සහ සේවකයින්ගේ ආරක්ෂාව නෛතිකව සුරක්ෂිත කිරීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

වෙමි.

(ඊ) පනතේ 86(1) වගන්තිය අනුව, 86(2)(අ) සිට (ඌ) දක්වා වූ කරුණු සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග (Regulations) සකස් කර 86(3) සහ 86(4) වගන්ති ප්‍රකාරව ගැසට් පත්‍රයේ පළ කර පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, විගණක දිනය තෙක් පනතේ සඳහන් කිසිදු කරුණක් සඳහා නියෝග ගැසට් කර පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

2014 අංක 40 දරණ පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 86(2) වගන්තියේ (ආ) සහ (ඌ) නියෝග හැර අනෙක් සියලුම නියෝග දැනට කෙටුම්පත් කර ඇති ප්‍රවේශම පිළිබඳ නියෝගවලට ඇතුළත් කර සම්පූර්ණ කිරීම අවසන් අදියරේ පවතී. මීට අමතරව ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති ඒජන්සියේ ORPAS වාර්තාවේ නිර්දේශ හා විකිරණශීලී ද්‍රව බැහැර කිරීම් මට්ටම් ද (Liquid Radioactive Discharge Levels) මෙසේ කෙටුම්පත් කර ඇති ප්‍රවේශම පිළිබඳ නියෝගයට ඇතුළත් කිරීමට අවශ්‍ය බැවින් ඒවාද ඇතුළත් කර මෙම ප්‍රවේශම පිළිබඳ රෙගුලාසි අදාළ අනුමැතීන් සඳහා යොමු කිරීමට කටයුතු කරන බව කරුණාවෙන් දන්වා සිටිමි. පනතේ 86 (2) වගන්තියේ (ආ) සහ (ඌ) නියෝග සෑදීම දැනට ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස හඳුනාගෙන නොමැති බැවින් ඒවා අවශ්‍යතාවය පරිදි සකස් කිරීමට පියවර ගනු ඇත. මීට අමතරව (උ) යටතේ වන විකිරණශීලී ප්‍රභව වල සුරක්ෂිතතාව සම්බන්ධ නියෝගය දැනට සකස් කර අදාළ අනුමැතිය සඳහා අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර ඇති බවද මෙයින් කාරුණිකව දැනුම් දෙමි.

පනත යටතේ සෑදිය යුතු නියෝග සාදා කඩිනමින් පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

(උ) පනතේ 87(1) වගන්තියේ (අ) සිට (ඌ) දක්වා සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් සභාව විසින් රීති (Rules) සකස් කර 87(2) සහ 87(3) වගන්ති ප්‍රකාරව ගැසට් පත්‍රයේ පළ කර පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, විගණක දිනය දක්වා පනතේ සඳහන් කිසිදු කරුණක් සඳහා රීති ගැසට් කර පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. ඒ වෙනුවට, ඉවත් කර තිබුණු 1969 අංක 19 දරන පරමාණුක ශක්ති අධිකාරී පනත

ඉහත දැක්වූ පරිදි 2014 අංක 40 දරන පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 87(1)(ඇ) වගන්තියට අදාළ වන රීතියක් වන විකිරණ සේවකයන්ගේ සුදුසුකම සඳහා උපමාන රීතිය දැනටමත් කෙටුම්පත් කර නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට යොමුකර ඇත. තවද සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පැවති සාකච්ඡාවකදී මතුවූ කරුණුවලට අදාළව කෙටුම්පත් කරන ලද මෙම රීතියට යම් සංශෝධනයන් හා රීතිය සමග අමුණා ඇති විකිරණ සේවකයන්ගේ ලේඛනයටද යම් සංශෝධනයන් කිරීමට සිදුවී ඇති බැවින් දැනට එම සංශෝධන රීතියට ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. ඒ අනුව සංශෝධන සහිත මෙම රීතියද අදාළ

-එම-

යටතේ සකස් කරන ලද 1999 අංක 01 දරන පරමාණුක ශක්ති ආරක්ෂණ රෙගුලාසිවල අයනීකරණ විකිරණ ආරක්ෂණය පිළිබඳ රෙගුලාසි භාවිතා කරමින් පැවතුණි. එම රෙගුලාසි සෑදීමට භාවිතා කර තිබූ වසර 22 කට වඩා පැරණි අන්තර්ජාතික විකිරණ ආරක්ෂණ නිර්දේශ බොහොමයක් ඒ වන විට වෙනස් වී තිබුණි.

අනුමැතියන් ලබා ගැනීම අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බව මෙයින් කාරුණිකව දැනුම් දෙමි. 87(1) වගන්තිය යටතේ ඇති (ඉ) සහ (ඊ) හි දක්වා ඇති රීති ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස සලකනු නොලබන අතර මෙහි අඩංගු විය යුතු කරුණු මීට පෙර පැවති 1969 අංක 19 දරණ පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරි පනතේ 18 වන වගන්තිය යටතේ සාදන ලද නියමයෙන් ආවරණය වේ. මීට අමතරව පනතේ (උ) සහ (ඌ) යටතේ ඇති රීති සෑදීමට දැනට ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස හඳුනාගෙන නොමැති අතර මෙහි (ආ) යටතේ දී ඇති රීතිය සම්බන්ධ කරුණු කෙටුම්පත් රෙගුලාසිවල දක්වා ඇත. එබැවින් මෙම රීතියක් සෑදීම දැනට අදාළ නොවේ. මෙහි (අ) හා (ඇ) හි සඳහන් රීති සෑදීම සඳහා දැනුමැති නිලධාරීන් නොමැති අතර ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති ඒජන්සියේ විශේෂඥ සහයෝගය ඇතිව ප්‍රමුඛතා පදනමින් මේවා සකස් කිරීමට නියාමන සභාව කටයුතු කර ඇත.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) අන්තර්ජාතික ආරක්ෂිත විකිරණශීලී ද්‍රව්‍යය ප්‍රවාහන රෙගුලාසිය (IAEA SSR - 6) අනුව ද්‍රව්‍ය නොගයක (consignment) පැවතිය හැකි අයනීකාරක විකිරණ මට්ටම් සීමාව ඉක්මවා තිබියදී අදාළ බහාලුම්වල (consignment) විකිරණ මහින් එහි රියදුරුට, රිය සභායකට, මාර්ගවල ගමන් ගන්නා මහජනයාට සහ පරිසරයට නිකුත්වන විකිරණ ප්‍රමාණය මැනීම සඳහා වැලි පැටවූ පසු බහාලුම්වල විකිරණ මාත්‍රාමිතික සිසුතාවය මැනීම සහ රසායනාගාර පරීක්ෂණ වාර්තා ලබාගත් සාම්පල්වලට සමාන වැලි අදාළ බහාලුම්වල පටවා තිබේද යන්න පරීක්ෂාකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ස්ථානීය පරීක්ෂාවන් සිදු කර නොතිබුණි. එම ස්ථානීය පරීක්ෂාවන් සිදු නොකිරීම</p>	<p>IAEA SSR-6 ප්‍රවාහන රෙගුලාසි වල අංක 236 අර්ථ දැක්වීම පහත පරිදි වේ. 236. Radioactive Material shall mean any material containing radionuclides where both the activity concentration and the total activity in the consignment exceed the values specified in the relevant paragraph. ඉහත අර්ථදැක්වීම අනුව විකිරණශීලී ද්‍රව්‍යයක් ලෙස සැලකීමට නම් සක්‍රියතා සාන්ද්‍රණය (activity concentration) 10000 Bq/Kg සහ මුළු සක්‍රියතාවය (total activity in the consignment) 10000 Bq යන සාධක දෙකම රෙගුලාසියේ දක්වා ඇති මෙම අගයන් ඉක්මවා යායුතුය. එබැවින් අනුමැතිය ලබා දුන් බනිප් වැලි සාම්පලවල අඩංගු Th-232 හා U-238 නොගයේ මුළු සක්‍රියතාවය (Total Activity) 10000 Bq ඉක්මවන බව ඉතා පැහැදිලිය. ඊට හේතුව 1Kg ප්‍රමාණ විශාල ප්‍රමාණයක් එක් වූ තැනක සක්‍රියතාවය 10000 Bq වඩා වැඩි වීම ස්වභාවික සංසිද්ධියකි. තවද මෙම සාම්පල ලබාගෙන ඇත්තේ එකම</p>	<p>විකරණශීලී ද්‍රව්‍ය සහිත බහාලුම් පරීක්ෂාව සඳහා අවශ්‍ය වන ස්ථානීය පරීක්ෂාවන් සිදුකර රජයට අයකර ගත හැකි පරීක්ෂණ ගාස්තු අය කළ යුතුය.</p>

හේතුවෙන් පරීක්ෂණ ගාස්තු (Inspection fee) ලෙස සභාවට අය කළ හැකිව තිබූ රු. 15,770,000 ක ගාස්තු අය කර නොතිබුණි.

කාණ්ඩයෙන් වන අතර මෙම කාණ්ඩ මීට පෙර අප ආයතනය විසින් පරීක්ෂා කර ඇත. එබැවින් ප්‍රවාහන රෙගුලාසි අනුව මෙම මුළු තොගයන් විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය ලෙස නොසලකා ප්‍රවාහනය කිරීමට බාධාවක් නොමැති බව කරුණාවෙන් දන්වා සිටිමි.

(ආ) අන්තර්ජාතික පරමාණුක බලශක්ති නියෝජිතයන්ගේ විසින් ප්‍රකාශිත වෘත්තීය විකිරණ ආරක්ෂණය පිළිබඳ ඇගයීම් වාර්තාවේ (ORPAS mission report) විකිරණ ආරක්ෂණ රෙගුලාසි පවතින නිරාවරණ තත්ත්වයන්, සැලසුම් නිරාවරණ තත්ත්වයන් සහ හදිසි නිරාවරණ තත්ත්වයන් යන අවස්ථාවන් ආවරණය වන පරිදි සකස් කළ යුතු වුවත්, සභාව විසින් කෙටුම්පත් කර ඇති රෙගුලාසිවලින් පවතින නිරාවරණ තත්ත්වයන් ආවරණය වී නොමැති බව දක්වා තිබුණි.

දැනට කෙටුම්පත් කර ඇති විකිරණ ආරක්ෂාවට අදාළ රෙගුලාසිය පදනම් වී ඇත්තේ IAEA නියමයන්ට අනුකූල වූ සැලසුම්ගත නිරාවරණ තත්ත්වයන්ය. (Planning Exposure Situation). හදිසිනිරාවරණ තත්ත්වයන්ට (Emergency Exposure Situation) අදාළ අවධානයන් දැනට අනුමත වී ඇති න්‍යෂ්ටික හෝ විකිරණශීලී ආපදා කළමනාකරණ සැලැස්මෙහි අඩංගු කර ඇත. එසේම පවතින නිරාවරණ තත්ත්වයන් (Existing Exposure Situation) රට තුළ නොමැති බැවින් ඊට අදාළ රෙගුලාසි සකස් කිරීම දැනට ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස නියමිත සභාව හඳුනා ගෙන නැත. එහෙත් දැනට කෙටුම්පත් කර ඇති විකිරණ ආරක්ෂාව පිළිබඳ රෙගුලාසි නැවත සමාලෝචනය කරන බැවින් සුදුසු පරිදි ඉහත නිරාවරණ අවස්ථා තුනම ආවරණය වන පරිදි රෙගුලාසි සම්පූර්ණ කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතවලට අනුගතව විකිරණ ආරක්ෂණ රෙගුලාසි සකස් කළ යුතුය.

(ඇ) ආනයනික ආහාර ද්‍රව්‍යවල මහජන සෞඛ්‍යයට අහිතකර අයනීකාරක විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය පවතීද යන්න පරීක්ෂාකිරීම සඳහා 1995 ජූලි 21 දින නිකුත් කරන ලද ගැසට් පත්‍රය වර්තමාන පාරිභෝජන රටාවන්ට ගැලපෙන ලෙස සහ න්‍යෂ්ටික නිකුත් වීමේ තත්ත්වයන් සමඟ සුදුසු පරිදි සංශෝධනය කර ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරන කිරිපිටිවල පමණක් අයනීකාරක විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීම සිදුකරමින් පැවතුණි.

මෙම නියමයෙහි නිර්ණය කළ යුතුව ඇති විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය පමණක් සඳහන් කර ඇති අතර කිරිපිටි සඳහා වෙනම අගයන් ද වෙනත් ආහාර ද්‍රව්‍ය සඳහා අදාළ පරිදි වෙනම අගයන් ද හදිසි ආපදාවකදී යොදා ගැනීම සඳහා වෙනම ක්‍රමවේදයක් ද පැහැදිලිව දක්වා ඇත. එබැවින් ඔබ විසින් සඳහන් කර ඇති කරුණු නිවැරදි නොවේ. ඔබගේ දැනගැනීම සඳහා අදාළ ගැසට් ප්‍රකාශනයේ සිංහල පිටපත අමුණා ඇත. ලෝකයේ පවතින තත්ත්වයන් අනුව පරීක්ෂා කරන ආහාර ද්‍රව්‍ය තීරණය වන අතර විද්‍යාත්මක දත්ත අනුව හා ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති ඒජන්සියේ ප්‍රකාශන අනුව වෙනත් ආහාර ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීමට අවධානයක් නොමැත. ඊට හේතුව අනවධාන පරීක්ෂා කිරීම ජාත්‍යන්තරව වෙළඳ බාධක දැමීමක් ලෙස සැලකේ.

වර්තමාන පාරිභෝජන රටාවට ගැලපෙන පරිදි ආහාර ද්‍රව්‍යවල පවතින අහිතකර අයනීකාරක විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කළ හැකි පරිදි රීති සංශෝධනය කර අවධානම් සහිත සියළු ආහාර ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂාව සිදු කළ යුතු වේ.

(ඈ) විකිරණ තාක්ෂණය යොදා

විකිරණ තාක්ෂණය යොදාගෙන කෙරෙන

විකිරණ තාක්ෂණ

ගැනෙන රෝග විනිශ්චය (diagnosis) සහ රෝග ප්‍රතිකාර කිරීමට (therapeutic) යොදාගන්නා යන්ත්‍ර ක්‍රමාංකනය සහ ඒවායේ තත්ත්ව පාලන අවශ්‍යතාවයන් බලපත්‍ර කොන්දේසි මගින් අනිවාර්ය කර නොතිබීම හේතුවෙන් එම යන්ත්‍ර මගින් සේවා ලබාගන්නා රෝගීන් අනවශ්‍ය ලෙස අයනීකාරක විකිරණයන්ට නිරාවරණය වීමේ අවධානමක් පවතින බව සහ අදාළ සේවා සැපයීම මගින් රජයට ලබාගත හැකි ආදායම් අහිමි වන බව නිරීක්ෂණය විය.

රෝග විනිශ්චය සහ රෝග ප්‍රතිකාර කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා යන්ත්‍රවල ක්‍රමාංකනය සහ තත්ව පාලන කටයුතු බලපත්‍රලාභියා විසින් සංවිධානය කළ යුතු බව විකිරණ ආරක්ෂා රෙගුලාසිවල 43(ඇ) සහ 48 යටතේ පැහැදිලිව දක්වා ඇත. මේ සඳහා විශේෂයෙන්ම රෝග ප්‍රතිකාර කරනු ලබන හා න්‍යෂ්ටික ප්‍රතිබීමහ පරීක්ෂණ කරනු ලබන ආයතනවල නිලධාරීන් ජාත්‍යන්තර පුහුණුවීම් මගින් හා දේශීයව පවත්වනු ලබන පුහුණු පාඨමාලා මගින් පුහුණු කර ඇත. දැනට මීට අමතරව මෙම කටයුතු සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ ජීව වෛද්‍ය අංශය මගින් හා අදාළ උපකරණ නඩත්තු කරන අදාළ සේවා නියෝජිතයා මගින් සිදු කරනු ලබයි. එබැවින් මේ සඳහා රෙගුලාසි පනවා නොමැති බව සඳහන් කිරීම නිවැරදි නොවේ.

මගින් රෝග විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකාර සිදුකරන යන්ත්‍ර ක්‍රමාංකනය සහ තත්ත්ව පාලන අවශ්‍යතා බලපත්‍ර කොන්දේසි මගින් අනිවාර්ය කළ යුතුය.

3.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු විගණන නිරීක්ෂණය

1992 අංක 33 දරන පතල් හා ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පනත හා 2009 අංක 66 දරන පතල් හා ඛනිජ ද්‍රව්‍ය සංශෝධන පනතේ 33 වගන්තිය අනුව අමාත්‍යවරයාගේ හා වෙනත් යම් අමාත්‍යවරයකුගේ අනුමැතිය ඇතිව හැර විකිරණශීලී මූලද්‍රව්‍ය අන්තර්ගත යම් ඛනිජ ද්‍රව්‍ය අපනයනය තහනම් ක්‍රියාවකි. ඒ අනුව ඛනිජ වැලි පිරිසැකසුම් කර අපනයනය කරන රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික සමාගම් දෙකක් වෙත එම ඛනිජවැලි අපනයනය කිරීම සඳහා අපනයන බලපත්‍ර ලබාගැනීමට අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීමේදී එම වැලිවල විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය අන්තර්ගත නොවන බවට සභාවේ නිර්දේශයක් සහිතව අයදුම්කරන ලෙසට භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය විසින් අදාළ සමාගම් දෙකට උපදෙස් ලබා දී තිබුණි. ඒ අනුව සභාව විසින් ඛනිජ වැලි වල විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය තිබේද නැද්ද යන්න පිළිබඳ සිය නිර්දේශය ලබා දිය යුතුව තිබුණි. ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 87(2) සහ 87(3) වගන්ති අනුව සභාව විසින් අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතවල නියමයන් රීති ලෙස භාවිතා කිරීමට නම් ඒ සඳහා රීති ගැසට් කර පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතු වේ. නමුත් එවැනි

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ඔබ සඳහන් කර ඇති පරිදි පනතේ 05(ඇ) යටතේ පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයට පරීක්ෂණ සේවා පැවැත්වීමට බලය ලබා දී ඇත්තේ එය නියාමන ආයතනයක් නොවන බැවින් වන අතර එමගින් නියාමන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය සියළුම පරීක්ෂණ කටයුතු ඔවුන් ලවාම කර ගැනීමට අවශ්‍යතාවයක් සඳහන් කර නොමැත. විශේෂයෙන්ම ආනයන හා අපනයන කරනු ලබන ආහාරමය නොවන ද්‍රව්‍යවල විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය තිබේ යැයි සැකසහිත විට ඒවා සම්බන්ධව අප වෙත දැනුම් දීමෙන් පසු සුදුසු පරිදි සාම්පල් ලබා ගැනීම පනතේ 12(ග) යටතේ ඇති ප්‍රතිපාදන අනුව පරීක්ෂා කර අවශ්‍ය අනුමැති කඩිනමින් ලබා දීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. ආනයන අපනයනය කරනු ලබන මෙවැනි ද්‍රව්‍ය දින තුනක් පමණ කෙටි කාලයකින් අනුමැතිය ලබා දිය යුතු අතර මේ සම්බන්ධව ප්‍රමාද සිදුවීම තුළින් රජයට හිමිවිය යුතු ආදායම් අහිමි වීමක් සිදුවිය හැකි අතර රටට ලැබෙන ඇනවුම් ද නොලැබීමට හේතු විය හැක.

නිර්දේශය

පතල් හා ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පනතින් ආරක්ෂිත ඛනිජ ලෙස අපනයනය සීමා කර තිබෙන වටිනා ඛනිජ ආරක්ෂා කර ගත යුතු බැවින් අපනයනයට පෙර විකිරණශීලී මූලද්‍රව්‍ය අන්තර්ගතව තිබේද යන්න පරීක්ෂා කිරීම පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයෙන් සිදු කළ යුතු අතර එම පරීක්ෂණ වාර්තා අනුව සභාව විසින් අපනයනය සඳහා වන නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

අනුමැතියක් නොමැතිව අන්තර්ජාතික ආරක්ෂිත විකිරණශීලී ද්‍රව්‍යය ප්‍රවාහන රෙගුලාසියේ (IAEA SSR - 6) නියමයන් භාවිතා කරමින් විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය ඇතුළත් බන්ධනාගාර අපනයනය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සභාව විසින් අවස්ථා 33 කදී අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. එසේම, ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති පනතේ 5(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව ද්‍රව්‍යයක අයනීකාරක විකිරණ මට්ටම් නිශ්චය කිරීම පිණිස පරීක්ෂණ සේවා (testing) සිදු කිරීමේ බලය පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය සතු වේ. නමුත් සභාව විසින් වැලිවල විකිරණශීලී මට්ටම් පරීක්ෂාකර අදාළ අනුමැතිය ලබාදීම ලබාදීමට අතර ගැටුම් (conflict of interest) නිර්මාණය කිරීමක් බවද නිරීක්ෂණය විය.

එබැවින් මෙවැනි සාම්පල පරීක්ෂා කිරීම සඳහාම වෙනම උපකරණ කට්ටලයක් සහිත විද්‍යාගාරයක් ස්ථාපිත කර ඇත. ආහාර ද්‍රව්‍යවල විකිරණශීලීතාව සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ බලය දැනටමත් පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය වෙත පවරා ඇත. එබැවින් ආනයන අපනයන අනුමැතියක් ලබා දීම සඳහා කරනු ලබන මූලික පරීක්ෂණ කටයුතු සඳහා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය විසින් පරීක්ෂණ සේවා ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැත. එබැවින් මෙවැනි ආනයන අපනයන සඳහා නියාමන සභාව මගින් පරීක්ෂණ සිදු කිරීම සම්බන්ධව ආයතන දෙක අතර කිසිදු ලබාදීමට අතර ගැටුමක් සිදු නොවේ.

4 ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය -----	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
<p>2021 වර්ෂයේ සභාව විසින් සැලසුම් කර තිබුණු විකිරණ ආරක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම සහ විකිරණ හදිසි අවස්ථා සහ පාර්ශවකරුවන් සඳහා ප්‍රතිචාර පිළිබඳ ජාතික පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම යන කාර්යයන් කිසිවක් සිදුකර නොතිබුණු අතර, සෞඛ්‍ය සැලසුම් කළ කාර්යයන් ඉටුකිරීමේ ප්‍රගතිය සියයට 60 සිට 70 දක්වා පරාසයක පැවතුණි.</p>	<p>2021 වසරේ පැවති කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් රජය විසින් දීර්ඝ කාලයක් රට වසා දැමීම හේතුවෙන් හා ආයතනයට නිලධාරීන් කැඳවීම සීමා කිරීමට සිදු වීමත් හේතුවෙන් හා බාහිර පාර්ශව ගෙන්වීමට රජය විසින් නීති පනවා තිබූ බැවින් හා මෙම පාඨමාලා මාර්ගගත ක්‍රමය යටතේ පැවැත්වීම ප්‍රායෝගික නොවන බැවින් නියාමන සභාව විසින් සැලසුම් කරන ලද විකිරණ ආරක්ෂණ පුහුණු පාඨමාලාවන් අපේක්ෂිතපරිදි පැවැත්වීමට නොහැකි විය. නමුත් මෙම වර්ෂයේදී 2020 වර්ෂයේදී කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් කල් දමන ලද වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ එක් පාඨමාලාවක් හා 2021 වර්ෂයේදී අවශ්‍යතාවය මත සැලසුම් කරන ලද කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයට අදාළ එක් පාඨමාලාවක්ද පැවැත්වීමට නියාමන සභාවට හැකියාව ලැබුණි. 2021 වසරේ තුන්වන කාර්තුව ඇතුළත පැවැත්වීමට නියමිතව තිබූ විකිරණ හදිසි අවස්ථා කළමනාකරණය පිළිබඳව පාර්ශවකරුවන් සඳහා පැවැත්වීමට නියමිතව තිබූ පුහුණු පාඨමාලාව 2021 වර්ෂයේ පැවති කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය අවම වීම හේතුවෙන් පැවැත්වීමට නොහැකි විය. නමුත් මෙම පාර්ශවකරුවන් සඳහා වූ පුහුණු පාඨමාලාවක් 2022 වර්ෂයේ 4 වන කාර්තුවේදී පැවැත්වීමට දැනටමත් කටයුතු සංවිධානය කර පවතී.</p>	<p>ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඉලක්ක ළඟා කර ගත යුතුය.</p>